

- Uradni list RS, št. **17/12** z dne 5. 3. 2012 (velja od 6. 3. 2012).
-

Na podlagi petega odstavka 22. člena Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici (Uradni list RS, št. 10/12; v nadaljevanju ZHKO-1) in prvega odstavka 31. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 59/11) izdaja Svet Banke Slovenije

S K L E P

O USKLAJEVANJU KRITNEGA PREMOŽENJA Z IZDANIMI HIPOTEKARNIMI IN KOMUNALNIMI OBVEZNICAMI

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1.1. Vsebina sklepa in opredelitev pojma

1. člen (vsebina sklepa)

- (1) Ta sklep določa podrobnejša pravila za usklajevanje naložb kritnega premoženja z obveznostmi iz naslova izdanih hipotekarnih in komunalnih obveznic.
- (2) Kadar se ta sklep sklicuje na določbe drugih predpisov, se te določbe uporabljajo v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu.

2. člen (splošne zahteve glede usklajevanja)

- (1) Skladnost kritnega premoženja in obveznosti na podlagi hipotekarnih obveznic mora biti v skladu z 22. členom ZHKO-1 zagotovljena z upoštevanjem njihove nominalne in sedanje vrednosti, pri čemer mora sedanja vrednost kritnega premoženja za vsaj 2% presegati sedanjo vrednost obveznosti na podlagi hipotekarnih obveznic.
- (2) Sedanja vrednost iz prvega odstavka tega člena je enaka vsoti neto denarnih tokov, diskontiranih na tekoči dan, z uporabo tržne krivulje donosnosti.
- (3) Pri usklajevanju kritnega premoženja z izdanimi hipotekarnimi in komunalnimi obveznicami mora banka upoštevati tudi terjatve in obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov iz 24. člena ZHKO-1, uporabljenih v zvezi z naložbami kritnega premoženja.

2. USKLAJEVANJE KRITNEGA PREMOŽENJA S HIPOTEKARNIMI OBVEZNICAMI

3. člen (izračun sedanje vrednosti)

(1) Izračun sedanje vrednosti kritnega premoženja in sedanje vrednosti hipotekarnih obveznic mora banka izvajati redno, in sicer v najmanj enomesečnih presledkih. Pri izračunu sedanje vrednosti mora banka uporabljati na posamezno valuto vezano krivuljo donosnosti za posle zamenjav (swap yield curve).

(2) V najmanj enomesečnih presledkih mora banka narediti tudi primerjavo med sedanjo vrednostjo kritnega premoženja ter sedanjo vrednostjo hipotekarnih obveznic. V primeru, da sedanja vrednost kritnega premoženja ne presega sedanje vrednosti hipotekarnih obveznic za vsaj 2%, mora banka takoj pričeti z aktivnostmi za pokritje razlike z dodatnim kritnim premoženjem.

(3) V primeru izvedenih finančnih instrumentov se namesto sedanje vrednosti upošteva njihovo pošteno vrednost, določeno s strani banke, ki ni vključena v trgovanje ali upravljanje kritnega premoženja in izdanih hipotekarnih obveznic in razpolaga z ustreznim znanjem in orodjem za določitev poštene vrednosti.

(4) Sedanja vrednost pozicij v tuji valuti se mora vsakokrat preračunati v domačo valuto z uporabo deviznega tečaja, ki ga objavlja Banka Slovenije.

3. TESTIRANJE IZJEMNIH SITUACIJ

4. člen (izvajanje testov izjemnih situacij)

(1) Banka mora vzdrževati usklajenost sedanje vrednosti kritnega premoženja s sedanjo vrednostjo hipotekarnih obveznic tudi v primeru sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer. V ta namen mora banka vsaj enkrat mesečno izvajati testiranje izjemnih situacij v skladu s 5. oziroma 6. in 7. členom tega sklepa.

(2) V primeru, da na podlagi testiranja izjemnih situacij sedanja vrednost kritnega premoženja ne presega sedanje vrednosti hipotekarnih obveznic za vsaj 2%, mora banka takoj pričeti z aktivnostmi za povečanje kritnega premoženja vsaj v višini ugotovljene razlike.

5. člen (izračun vpliva spremembe obrestnih mer)

(1) Za namen ugotavljanja vpliva spremembe obrestnih mer na sedanjo vrednost kritnega premoženja ter hipotekarnih obveznic mora banka krivuljo donosnosti, ki jo uporablja za izračun sedanje vrednosti, premakniti navzgor in navzdol z uporabo statičnega ali dinamičnega pristopa.

(2) Negativne obrestne mere, ki se lahko pojavijo ob premiku krivulje donosnosti, se prilagodijo na 0.

(3) Banka mora izračunati nove sedanje vrednosti hipotekarnih obveznic ter kritnega premoženja ob uporabi premaknjenih krivulj donosnosti.

(4) Kadar banka uporablja statični pristop, mora upoštevati premik krivulje donosnosti za 250 bazičnih točk.

(5) Kadar banka uporablja dinamični pristop, mora število in razporeditev zapadlosti, ki je primerno obsegu in strukturi bančnih transakcij, izbrati na vsakokratni krivulji donosnosti, pri čemer mora uporabiti vsaj naslednje zapadlosti: 1 mesec, 1 leto, 5 let, 7 let, 10 let in 15 let.

(6) Standardni odklon dnevni razlik med logaritmiranimi vrednostmi obrestnih mer se mora ugotavljati za obrestne mere po posameznih izbranih zapadlostih za 250 delovnih dni nazaj. Standardni odklon za posamezno zapadlost je tako pri 99-odstotnem enostranskem intervalu zaupanja in 6-mesečnem obdobju razpolaganja potrebno množiti z 2,33 ter kvadratnim korenom iz 125. Dobljene vrednosti je potrebno pomnožiti še s trenutno stopnjo donosa ustrezne zapadlosti ter faktorjem 100. S tem banka izračuna število bazičnih točk za premik obrestnih mer na trenutni krivulji donosnosti. Banka mora premakniti trenutno krivuljo donosnosti navzgor in navzdol glede na izračunano število bazičnih točk, vendar ne za manj kot 100 bazičnih točk.

6. člen

(interni model za izračun vpliva spremembe obrestnih mer)

(1) Ne glede na določbe 5. člena tega sklepa lahko banka za ugotavljanje vpliva spremembe obrestnih mer na sedanjo vrednost kritnega premoženja ter hipotekarnih obveznic uporabi tvegano vrednost, izračunano na podlagi internega modela, če o tem najmanj tri mesece prej obvesti Banko Slovenije in če model izpolnjuje naslednje pogoje:

- model mora izračunati tvegano vrednost vsaj za zapadlosti, ki so navedene v petem odstavku 5. člena tega sklepa;
- pri ocenjevanju tvegane vrednosti z internim modelom se obdobje razpolaganja z 10 dni poveča na 125 dni z množenjem s kvadratnim korenom iz 125 ter deljenjem s kvadratnim korenom iz 10;
- valutno tveganje pri ocenjevanju tvegane vrednosti mora biti upoštevano vsaj v obsegu, določenem s 7. členom tega sklepa;
- sedanja vrednost kritnega premoženja, izračunana v skladu s 3. členom tega sklepa, se zmanjša za izračunano tvegano vrednost.

(2) V obvestilu Banki Slovenije iz prvega odstavka tega člena mora banka predložiti dokumentacijo in druga dokazila, iz katerih izhaja, da so izpolnjeni pogoji za uporabo internega modela za izračun vpliva spremembe obrestnih mer na sedanjo vrednost kritnega premoženja ter hipotekarnih obveznic.

7. člen
(izračun vpliva spremembe deviznih tečajev)

(1) Banka mora izračunati razliko med sedanjo vrednostjo kritnega premoženja in sedanjo vrednostjo hipotekarnih obveznic po posameznih valutah v skladu s 3. in 5. členom tega sklepa. V primeru, ko je razlika sedanjih vrednosti po premiku krivulje donosnosti pozitivna, mora banka uporabiti negativen pribitek oziroma v primeru, ko je razlika sedanjih vrednosti negativna, mora banka uporabiti pozitiven pribitek.

(2) Banka določi pribitek iz prvega odstavka tega člena z uporabo statičnega oziroma dinamičnega pristopa.

(3) Če se banka odloči za statični pristop, mora uporabiti naslednje pribitke v odstotkih k trenutni vrednosti tuje valute:

- 10% za vse tuje valute držav članic Evropske unije, valute držav podpisnic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (Uradni list RS-MP, št. 9/05) ter Švice;
- 15% za vse tuje valute držav, ki so polnopravne članice Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj;
- 20% za ameriški dolar, kanadski dolar ter japonski jen;
- vsaj 20% za tuje valute ostalih držav.

(4) Če se banka odloči za uporabo dinamičnega pristopa, mora določiti standardni odklon dnevni razlik med logaritmirano vrednostjo deviznih tečajev na osnovi podatkov za 250 delovnih dni nazaj. Standardni odklon za posamezni devizni tečaj se na podlagi 99-odstotnega enostranskega intervala zaupanja in 6-mesečnega obdobja razpolaganja, pomnoži s faktorjem 2,33 ter kvadratnim korenem iz 125. Tako dobljena vrednost se pomnoži s trenutno vrednostjo deviznega tečaja za posamezno tujo valuto. Rezultat predstavlja pozitivni ali negativni pribitek k trenutni vrednosti tuje valute.

8. člen
(dosledna uporaba izbranega pristopa)

Banka mora izbran pristop za izračun vpliva sprememb obrestnih mer in deviznih tečajev na sedanjo vrednost dosledno uporabljati.

4. DOKAZOVANJE IZPOLNJEVANJA ZAHTEV TEGA SKLEPA

9. člen
(dokumentacija v zvezi z dokazovanjem izpolnjevanja zahtev)

(1) Banka mora razpolagati z dokumentacijo, iz katere je jasno razviden:

- način vrednotenja izvedenih finančnih instrumentov v skladu s tretjim odstavkom 3. člena tega sklepa ter vse morebitne naknadne spremembe tega načina;
- način določanja standardnega odklona ter interpolacije iz šestega odstavka 5. člena tega sklepa;

- način vključevanja izračunanega vpliva spremembe deviznih tečajev iz 7. člena tega sklepa;
- način določanja standardnega odklona iz četrtega odstavka 7. člena tega sklepa.

(2) Banka mora hraniti dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena najmanj do zapadlosti in poravnave zadnje obveznosti iz naslova izdanih hipotekarnih obveznic.

5. SPREMEMBA METODOLOGIJE

10. člen

(zahteve v zvezi s spremembo pristopa)

(1) Banka lahko spremeni način izračuna vpliva spremembe obrestnih mer oziroma deviznih tečajev na sedanjo vrednost le, če najmanj en mesec prej obvesti Banko Slovenije in spremembo utemelji.

(2) Sprememba iz prvega odstavka vključuje izbiro drugega pristopa (dinamičnega oziroma statičnega), kakor tudi spremembe parametrov in postopkov pri uporabi izbranega pristopa, v primeru uporabe internega modela za ocenjevanje obrestnega tveganja pa tudi spremembo parametrov iz 6. člena tega sklepa ali pa prenehanje uporabe internega modela.

6. UPORABA SKLEPA ZA KOMUNALNE OBVEZNICE

11. člen

(smiselna uporaba)

(1) Določbe tega sklepa se v skladu z 51. členom ZHKO-1 smiselno uporabljajo tudi za komunalne obveznice.

(2) Pri smiselni uporabi sklepa za komunalne obveznice se namesto pojma »hipotekarna obveznica« uporabljaja pojem »komunalna obveznica«.

7. KONČNI DOLOČBI

12. člen

(prenehanje veljavnosti sklepa)

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o usklajevanju kritnega premoženja z izdanimi hipotekarnimi in komunalnimi obveznicami (Uradni list RS, št. 106/09).

13. člen
(uveljavitev sklepa)

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 28. 2. 2012

Marko Kranjec l.r.
predsednik
Sveta Banke Slovenije